

214(9) / 13 27 FEB 1939
PP: 1-3Death
indexed 2p (3/6)

s. 214 Burial rites of Tswana tribes

J. Masiangoako

K32/13

Mouna o mongwe o hile a ratao ke tlatadi. leina gagole
 go ke Mattankobana mona Tumagole. E nile ge a
 tsoa masimong ka nako ea tlatadi le la go phirima
 ga tthaga marunyana e seasepe, a bana re
 nyanya fela kwa morago mokgosi oa be o tla
 go tse Mattankobana o hoano, o bolailoe ke
 legadina. Ge go bidisa mogoloe Tumagole a gana
 go tta ko ene. A be a hukeloa ka kwa gagole.
 Go be go boleloa batho, ba phuthaga go tta
 lebung. Go be go boleloa morena moelto gore
 motho o bolailoe, ke legadina. Morena Moelto a
 be a bita ngaka gore e tlo laola e bone gore
 motho o nileng. Ngaka ge e tta ea be e re, "O bolailoe
 ke mogoloe Tumagole, o boela le di kgomo" Ge
 ngaka e suwa go bolela se se jileng motho, Morena
 a be re, a bolokileng mosaheng la di kgomo ka
 gore ke tsoa tse di molaileng. A be a bolokoa
 moteng. Pele ge a ise a eo bolokoa Morena a be
 a bita mogoloe a mota gore keeng ge a bolae
 monae, eanong o twareng bana ba gagole le
 mosadi oa gagole, ba tta phidisa ke mang.
 Batho ba bo mosadi ba uttoa botthoko gore, ge
 e le ba bo mosimane eanong ba tsenya matswenyego
 ke goreng. Morena a re gore shuttlang kgang ba
 buoa thata ba uttole botthoko. Ba Ba kopa
 Morena gore ba bahanye phuphu gore motho ea
 loileng Mattankobana a tle a sol. Morena a re,
 ge mosadi oa Mattankobana ge a dumela gore
 phuphu e sebetsoe e ka sebetsoe, ge a ba
 dumele ga ke na thata, ke le morena thata ena
 mosadi eo a soetsoeng ke mouna. Ge ba
 bita mosadi, mosadi a gana, a re ga se
 tiro e lohile eo. Go motho a bolae e seka nako

214

2.

K32/13

2. 2

ea gagoe ea gore a soe.

Morena a be a-ra ea Tumagole a re, »Ntsha kgomo o
boloke mona o Tumagole a be a ntsha pholo e
lthabeloa lesu la mona. Batho ba tta ba le
bantsoi, ba ba thileng lesung. Batho ba be ba re,
»O tsoanetse gore a fitthioe le selepe sa gagoe ha
gore mogoloe o molaileu. Ba be ba dumelana gore
o tta fitthoa le selepe sa gagoe. Morena a be a
laela banna ba ba epang mosima gore ba lebele
Tumagole gore a seke a be a tsoa mnu oa.
lebitta, gore a ha tta bolaea mosadi oa ga
Mattankobana ha ona.

Mosadi oa Mattankobana le matsalagoe, le ba ba-
ngoe, bona ba ba utse le mosoe motung, ba
letse le ene, ba ba tthola le ene go fitthela ea
isioa kwa le piteng, ba utse, ba utse le ene. Go
le selo fela ha motung, gore o fitthele, lesika lo
lotthe le sa rate sepe sepe fela. Motho a utse are,
»Tumagole molai mona o mo tshabe, o seke oa mo
stakattakela. Batho le go buoa ba saltho ba
buoa, ba utse di fello.

Bernal Ka mosho mosho ge letsoati le the oya, a
be mosoe a isioa kwa lebiteng kwa sakeng. Go
sena motho ea buwang, go didimetsoe fela. Le kwa
le lebiteng ga go a buoa ope, Morena he ene a riling
medimo ea ra go Mattankobana tshogofatsa mosadi
oa ga Mattankobana le bana ba gagoe. Ba be
ba motshella, ge ba sena go motshella ba be ba
boela kwa gae. Ba ea go ja di nama, ge ba
sena go di ja ba be ba phattala go sala lesika
la ho Mattankobana le la ho mosadi, malatsi
a ma bedi, ka letsoati la boraro, ga bo go.
beoloa bana le mosadi, merini ea bona e
beoloa ha legare, gasupa gore ba lathe jetsoe

he motho. Ka letsatsi le a suling ka lona, evile ka mosho oa teng, batho ga ba ka ba ea di tirong tsa bona, ba letetse lesu le go fitihela mosoi a holohol. Ke gona batho ba eang di tirong tsa bona, jela lesika la tsaea malatsinyana ba utse ba tsidisa mosadi-eo, le go robala le ene masigonyana go mottosa pijo le bohutsana.

Mosadi-eo ga aha e tlogela ntlu e, o utse mo eona sebaka se se tona, a utse a una mo eona go fitihela a nyaloa ke Mogotši. Mogotši le ene o pitile a na na le ene mosadi-eo mo eona ntlu e. Ga aha a ga ea gagae. Ba e tloge tse ge ba fulela kwa Mokoena ka utoa toa maburu. Se batho ba ba ngoe ba booa bona ga baka ba booa. Ba utse jela kwa Mokoena. Se ne hotsa monna gore ke eng a ba boloka monna eo mosakeng, a re, ke gore di kgomo di molaile, le gona di toanetse gore di mogate mo muele, gore a seke a tthole a di gopola fa tta robalang teng. Muele oa gagae o bodisive ke mevoto ea tsona le matoho a tsona.

Rantsoa Tsou

end s 214